

ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja:
Rzeczypospolitej 1, II — telefon 25-95.
Redaktor przyjmuje w dni powszednie
od godz. 11 — 1; Administracja od 9 — 3.

Poznań, dnia 15 grudnia 1935

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką
rocznie 20,— zł, półrocznie 10,— zł,
kwartalnie 6 50 zł.
Numer pojedynczy 1,— zł.

NR. 24 Wydawca: Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu ROK 14

Węgiel - Koks hutniczy - Brykiety

z kopalń krajowych i zagranicznych poleca

Zachodnio-Polski Syndykat Węglowy Sp. z o. odp.

Telefony: 23-77, 37-77 Poznań, plac Wolności 10 Adres telegraf.: Zapol

SPRZEDAŻ DETALICZNA

na własnej składnicy kolejowej nr. 35, ul. Przemysłowa
Telefony: 23-77, 37-77

Wyroby Kręglewskiego

ze znaczkiem

reklamują się same!

Koperty — Księgi handlowe — Skoroszyty — Zeszyty szkolne

Czekolady cukry i kakao

Sp. Akc.

„GOPLANA”

w Poznaniu

słyną ze swej dobroci i dostępnych cen!

Shampoo
SNIEG TATRZAŃSKI
czyści pielęgnuje i upiększa włos
FALKIEWICZ-POZNAŃ
ZAŁ. 1911 W PARYŻU

*Wszystkim P. T. Członkom z okazji zbliżających się Świąt
Bożego Narodzenia i Nowego Roku ślę tą drogą*

Najserdeczniejsze Życzenia

Redakcja „Życia Gospodarczego” Prezydium i Biuro Związku Fabrykantów

Z Jubileuszu 25^{ci}o lecia Związku Fabrykantów w Poznaniu.

Przemówienia przedstawicieli i delegatów na Uroczystym Posiedzeniu 26. X. 1935 r.

(wyjątki)

P. Dr. Szulc w imieniu miasta Poznania.

W imieniu P. Prezydenta miasta, mam zaszczyt złożyć wyrazy hołdu i uznania wszystkim tym, którzy przewodzili Związkowi Fabrykantów, a jednocześnie życzenia na przyszłość, żeby Związek, który tak dawno powstał i w bardzo różnych okolicznościach się rozwijał, również w przyszłości rozwijał się ku dobru kraju i Wielkopolski.

**Prorektor prof. Dr. Jonscher w imieniu J. M. Rektora
Prof. Dr. Runego.**

Mam zaszczyt w imieniu Uniwersytetu Poznańskiego złożyć najgorętsze życzenia. Pomimo odmiennych pozorów, przemysł i nauka są ze sobą związane. Przemysł z nauki czerpie podniety dla swego rozwoju, nauka zaś może się rozwijać tylko w środowisku, które jest gospodarczo silne.

Dlatego w dniu dzisiejszym Uniwersytet Poznański przyłącza się do życzeń składanych Związkowi i składa życzenia dalszej chlubnej działalności, jaką Związek dotychczas poszczycić się może.

P. Stanisław Szulc — Wiceprezes Izby P.-H. w Poznaniu.

Srebrem pokryta liczba lat istnienia Związku. Czwierć wieku pracy, pracy w stałym rozwoju, to bezsprzeczny dowód, że organizacja pracuje z prawdziwym pożytkiem dla członków i idei, która jej przyćmięca, dla dobra całości życia gospodarczego naszego regionu.

Miło mi, że mogę stwierdzić, że Izba Przemysłowo-Handlowa w najbliższym stoi kontakcie ze Związkiem Fabrykantów.

P. Dr. Kasperowicz — Prezes Związku Fabrykantów w Bydgoszczy.

Przetrawanie na trudnym posterunku ćwierć wieku dla obrony polskiego przemysłu jest dla Jubilata wielką chlubą.

Trzeba schylić czoło przed nieustraszonymi organizatorami Jubilata i jego pierwszymi członkami. W tem leży ogromnie wielka zasługa Związku Fabrykantów w Poznaniu, który powołany do obrony zawodowych interesów swych członków, jednocześnie skupiając polski przemysł obecnego województwa poznańskiego i pomorskiego, podtrzymywał polskiego ducha i wiarę w powstanie Niepodległego Państwa Polskiego.

P. Władysław Zakrzewski — Prezes Rady Związku Izb Rzemieślniczych w Warszawie i prezes Izby Rzemieślniczej w Poznaniu.

Rzemiosło polskie ręką w rękę chce i będzie pracowało razem z polskimi fabrykantami nad rozwojem gospodarczym naszego kraju.

Składam w imieniu rzemiosła polskiego — Związkowi Fabrykantów w Poznaniu — najserdeczniejsze życzenia dalszej owocnej pracy na polu społecznym i gospodarczym dla dobra swych członków i Rzeczypospolitej Polskiej.

P. Wysocki Aleks., Dyrektor Banku Polskiego.

Instytucja emisyjna jest najbardziej związana z przemysłem, losy więc przemysłu są stałą jego troską, dlatego też składając życzenia dalszej pomyślniej pracy, życzę, ażeby przemysł tutejszy, który ucierpiał w czasie niewoli, straty te powetował jak najwcześniej, a następny jubileusz obchodził w pełnym rozkwicie i pomyślności.

P. Prof. Trepka, delegat C. Z. P. P.

Wierzimy, że Związek, który potrafił w tak ciężkich warunkach gospodarczych prowadzić wytwórczość polską do rozwoju, potrafi i teraz prowadzić do zwycięstwa.

Związek Fabrykantów w Poznaniu, niech żyje!

P. Otmianowski Kazimierz — Prezes Związku Towarzystw Kupieckich.

W imieniu Związku Towarzystw Kupieckich i Konfraterni Kupców Chrześc., najstarszej organizacji w naszym grodzie, pragnę wyrazić wspólnie z wszystkimi w tem uroczystym święcie Związku Fabrykantów wyrazy hołdu, uznania i czci. A czynię to z tem większym uczuciem, że przecież Związek Towarzystw Kupieckich ramię przy ramieniu przez ostatnie 30 lat stał przy Związku Fabrykantów, względnie przy tych czołowych ludziach, którzy wprowadzali w czyn zamiary poprzednich lat.

P. Prof. Antoni Schimitzek — Prezes Związku Przemysłowców w Krakowie.

Związek Fabrykantów w Poznaniu powstał z walki i walką utorował sobie drogę do wolnej Ojczyzny.

Świetnie zdany egzamin podczas Powszechnej Wystawy Krajowej w 1929 r. w której organizowaniu Związek Fabrykantów współpracował, jest chlubną kartą w dziejach Związku.

Związek Przemysłowców w Krakowie składa serdeczne życzenia dalszej owocnej pracy i zadowolenia z niej wszystkim tym, którzy okoł rozwoju Związku Fabrykantów w Poznaniu pracowali i pracują.

P. Inż. Dunin-Ślępsć — imieniem Związku Przemysłowców Metalowych w Warszawie.

Stale spotykaliśmy się z Związkiem Fabrykantów przy wspólnej pracy.

Składam wyrazy głębokiego uznania za pożyteczną działalność Związku i serdeczne życzenia obecnym kierownikom Związku, nadal owocnych wyników do kompensowania sił ekonomicznych kraju w myśl hasła rzuconych przez Rząd.

P. Radca Gadebusch imieniem Związku Obrony Przemysłu Polskiego.

W imieniu Związku Obrony Przemysłu Polskiego, organizacji, która powstała z inicjatywy Związku Fa-

brykantów, którą mam zaszczyt na dzisiejszym zebraniu reprezentować, składam najserdeczniejsze gratulacje.

P. Gustowski imieniem wydawnictwa „Kupiec - Świat

W chwili obecnej — niechaj mnie wolno będzie stwierdzić, — że trzeba nam znów wielkiego solidarnego związania się świata fabrykantów i świata kupców w jedno solidarne ogniwo, aby utrzymać nienaruszenie dorobek polskiej pracy i polskiego stanu posiadania na naszej ziemi wielkopolskiej.

P. Inż. Dziedziul — prezes Stałej Delegacji Przemysłu Ceramicznego.

Pozwolę sobie przyłączyć się do ogólnego chóru bratniej organizacji z którą od szeregu lat współpracuję.

W chórze tych organizacji czołowe miejsce zajmuję dzisiejszy jubilat. Pozwalam sobie oprócz życzeń jeszcze złożyć słowa zachęty do jak najenergiczniejszego występowania w obronie naszych praw gospodarczych, zachęceniu do jak najszerzej współpracy z P. Premierem i Wicepremierem.

Cześć Wam!

Przemówienie Wiceprezesa Konsula Niedbała na Śniadaniu Związku Fabrykantów 26. X. 1935 r.

Przypada mi w udziale zaszczyt powitania Was — przy tym biesiadnym stole. Niestety, jest mi przykro, że obowiązku powitania naszych gości nie może wykonać osobiście prezes Związku p. Seweryn Samulski.

Sala, w której się zebraliśmy, pamięta liczne uroczystości z czasów Powszechnej Wystawy Krajowej, z czasów dobrej konjunktury. Tak się rzeczy składają, że nasz dzisiejszy bankiet jest bodajże pierwszym od roku 1929 większym obiadem, zgromadzającym koła gospodarcze Wielkopolski.

Drobny ten szczegół poniekąd nabiera znaczenia symbolicznego. Od r. 1929 do r. 1934 gospodarka nasza znajdowała się na pochyłej płaszczyźnie. Wskaźniki konjunkturalne w ciągu 5 lat kryzysu wykazywały ustawiczny spadek.

Dopiero w bieżącym roku wyraźnie zaznaczyło się zahamowanie spadku obrotów. Ilość świadectw przemysłowych wzrosła. Wzrósł również stan zatrudnienia w fabrykach wielkopolskich.

Korzystam więc ze sposobności, jaką jest pierwsze większe zebranie wielkopolskich kół gospodarczych w tej sali, by zanotować upragniony przez wszystkich mo-

ment zatrzymania się spadku i wykrzesać z tego faktu iskrę nadziei, że idziemy ku lepszemu.

Nadzieja ta natęża się wskutek korzystnego pręgroupowania się składu gabinetu, pana premiera Kościłkowskiego, w którym zasiadają osobistości tej miary, jak:

wicepremier inż. Kwiatkowski,

cieszący się w kołach gospodarczych największym autorytetem, oraz minister przemysłu i handlu, generał Dr. Górecki,

korzystający z bogatego doświadczenia, zdobytego na stanowisku prezesa Banku Gospodarstwa Krajowego.

Ufamy, że nowy zespół czynników rządowych, umożliwi nam wykorzystanie lekkiej poprawy jaka się zaznaczyła ostatnio i zapewni gospodarce narodowej — poprzez utrzymanie stałości waluty i przywrócenie równowagi budżetowej — warunki trwałego rozkwitu gospodarczego.

W tej nadziei wnoszę ten kielich na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej i Jej Prezydenta!

Skarbowość.

Komisja Podatkowa przy Ministerstwie Skarbu.

W najbliższym czasie powołana zostanie przy departamencie podatków i opłat Ministerstwa Skarbu Komisja Podatkowa o charakterze opiniodawczym. Do zadań Komisji będzie należało: a) opracowanie zasad reformy systemu podatkowego, b) opinjowanie projektów ustaw, rozporządzeń wykonawczych i zarządzeń Min. Skarbu o znaczeniu zasadniczym, c) projektowanie uproszczeń i innych zmian w dziedzinie wykonywania przepisów podatkowych.

Do Komisji wejdą przedstawiciele samorządu gospodarczego, nauki i władz skarbowych.

Przewidziane jest powołanie m. in. prof. A. Krzyżanowskiego, b. premiera Władysława Grabskiego i prof. E. Taylora.

Zmiany w systemie opłat stemplowych.

Pragnąc rozważyć możliwości zmian w obecnej strukturze opłat stemplowych, Ministerstwo Skarbu zwróciło się do Związku Izb Przemysłowo-Handlowych o przedłożenie wniosków samorządu gospodarczego w tej dziedzinie.

Związek Izb rozpoczął już zgodnie z tem wezwaniem odpowiednie prace. Stanowisko Związku Izb w

sprawie opłat stemplowych będzie przedstawione Ministerstwu Skarbu na konferencji, którą Ministerstwo zwoła prawdopodobnie już w tym miesiącu.

W sprawie badania ksiąg handlowych, przedstawionych przez płatników.

Ministerstwo Skarbu wydało okólnik z dnia 16 listopada 1935 r. L. D. V. 29705/1/35, w myśl którego to okólnika przetrzymywanie ksiąg przedstawionych przez płatników dla sprawdzenia deklaracji podatkowych jest niedopuszczalne. Celem uniknięcia tego Ministerstwo Skarbu zarządza ściśle przestrzeganie przepisów art. 91 § 2 ordynacji podatkowej oraz § 181 instrukcji podatkowej z 31 grudnia 1934 r., zaznaczając przytem, że badania ksiąg na miejscu u płatnika, gdzie się znajdują wszelkie dokumenty i zapiski, ułatwia i uproszcza tok samego badania, czyniąc je nadto wszechstronniejszym. To też wzywaniem płatników do przedstawiania ksiąg w lokalu urzędu należy z reguły ograniczyć do mniejszych przedsiębiorstw, przyczem przed rozpoczęciem akcji wymiarowej należy zawczasu ułożyć plan, w którym winno się przewidzieć, jakie księgi i w jakich terminach mogą być zbadane w urzędzie skarbowym, aby w ten sposób usprawnić pracę rewidentów i nie narażać płatników na zbyteczną stratę czasu.

Sprawy socjalne.

Splata Pożyczką Narodową.

Pan Minister Opieki Społecznej podpisał zarządzenie zezwalające Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych i Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu na przyjmowanie 6-procentowej Państwowej Pożyczki Narodowej na spłatę zaległych rat amortyzacyjnych, odsetek i odsetek zwłoki od pożyczek hipotecznych udzielonych przed 1 stycznia 1934 r. Obligacje Pożyczki Narodowej składane na pokrycie tych należności przyjmowane będą po kursie emisyjnym, tj. 96 za 100 zł wartości nominalnej.

Handel zagraniczny.

Zakaz przywozu banknotów niemieckich do Niemiec.

Przywóz banknotów niemieckich do Niemiec jest dopuszczalny tylko po uzyskaniu zezwolenia urzędu dewizowego (Reichsdevisenstelle). Faktycznie takie zezwolenie wydane nie zostaje. Jeżeli banknoty przywiezione z zagranicy, dojdą do rąk mieszkańca Niemiec, ten ostatni zobowiązany jest w ciągu 3 dni złożyć je w wspomnianym wyżej urzędzie. Ma on prawo albo polecić je odesłać z powrotem zagranicę, albo złożyć je na „Sperrkonto“ w jakiegokolwiek niemieckiej instytucji finansowej. Jeżeli obcy przyjezdny przywiezie do Niemiec banknoty, ma on prawo wywieźć je z powrotem zagranicę albo złożyć je na „Sperrkonto“, jak wyżej.

Nie ulega wątpliwości, że, jak komunikat urzędowy twierdzi, banknoty niemieckie, któremi handlowano dotąd zagranicą, pochodziły z przemytu, gdyż już w kwietniu 1934 r. wywóz banknotów z Niemiec został zakazany. Banknoty te były używane przez zagranicę prze-

ważnie na zapłatę frachtów okrętowych i zakup towarów. Jeżeli były przysyłane pocztą, to ich przyjęcia najczęściej odmawiano, ale przyjmowano je, gdy były wpłacane bezpośrednio, osobiście przez przyjezdnych lub przedstawicieli firm zagranicznych. Rozumie się, że ten sposób pokrywania należności niemieckich przez zagranicę pozbawiał Niemcy dewiz, lub też pozbawiając clearing Niemiec z innymi krajami wpływów za eksport towarów i usług niemieckich, jednocześnie zmniejszał możliwość Niemiec sprowadzania potrzebnych towarów z zagranicy.

Jakkolwiekby, nieprzyjmowanie przez państwo własnych pieniędzy stanowi nowy, niezwykle jaskrawy dowód, że marka utrzymywana jest tylko na pseudoparytecie.

Należy przypuszczać, że zakaz przywozu banknotów wpłynie na wyższość kursu „sperrmark“, gdyż dla tych ostatnich banknoty były dużą konkurencją, disagio ich bowiem dochodziło nieraz do 42%.

W Polsce kurs banknotów, po wydaniu zakazu, silnie spadł i w dalszym ciągu się obniża.

Sprawy transportowe.

Nowy format listów przewozowych.

Ministerstwo Komunikacji wprowadza w najbliższym czasie nowe wzory listów przewozowych zwyczajnych i pospiesznych karbonizowanych, składających się z właściwych listów przewozowych, wtórników listów przewozowych i cedułów do listów przewozowych.

W związku z tem zwracamy uwagę, aby zainteresowane firmy nie drukowały większych ilości listów przewozowych własnego nakładu, gdyż użycie dotychczasowych listów będzie z chwilą wprowadzenia nowych listów przewozowych zupełnie wykluczone z powodu odmiennego sposobu zarachowania nowych listów przewozowych.

Obniżenie cen.

Rozporządzenie o obniżce cen żelaza.

W Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 89 z dnia 7 bm. ogłoszono rozporządzenie ministra Przemysłu i Handlu z dnia 4-go bm. o uregulowaniu cen wytworów hutniczych na rynku krajowym.

Zasadnicze ceny żelaza, rur oraz surówki, pobierane dotychczas według oficjalnych cenników własnych przez: Syndykat Polskich Hut Żelaznych, Biuro Sprzedaży Polskich Walcowni Rur oraz T-wo dla Sprzedaży Surówki Żelaznej, obniża się — na podstawie rozporządzenia — o 10 proc. z zaokrągleniem poszczególnych pozycji do pełnego złotego. Dopłaty do cen zasadniczych, pobierane dotychczas, a wyrażone w złotych, podlegają również 10 proc. obniżce z zaokrągleniem pozycji do 50 gr. Dopłaty, wyrażone dotąd w stosunku procentowym do cen zasadniczych, będzie się pobierało według tego samego stosunku. Szczegółowy wykaz cen zasadniczych i dopłat ogłoszony będzie w „Monitorze Polskim“. Ceny te rozumieją się jako ceny maksymalne.

Wszelkie rabaty, udzielane dotąd przez wyżej wymienione organizacje sprzedażne na podstawie oficjal-

FLORAMI
ŚNIEŻNO BIAŁA MIĘTOWA PASTA DO ZĘBÓW

Henryk Zak
Poznań

nych cenników własnych, muszą być nadal stosowane od cen obniżonych.

Winni naruszenia powyższych przepisów będą ulegali karom, przewidzianym w rozporz. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27-go października 1933 r. w sprawie regulowania stosunków w hutnictwie żelaznym i innych metali.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia.

Na podstawie tego rozporządzenia według interpretacji urzędowej zasadnicza cena standartowego wytworu hutnictwa — żelaza sztabowego — została obniżona ze zł 258 za tonnę do zł 232. Od r. 1932 jest to już czwarta obniżka ceny żelaza, która wówczas za żelazo sztabowe wynosiła zł 350,— za tonnę. Łącznie więc obniżka od tego czasu wynosi aż 33,7 proc.

Obniżka cen węgla.

Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu.

Minister Przemysłu i Handlu Dr. Roman Górecki podpisał wczoraj na podstawie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 kwietnia 1932 r. w sprawie regulowania obrotu węgla, rozporządzenie o ustanowieniu nowych cen węgla w sprzedaży z kopalń na rynek krajowy.

Na podstawie tego rozporządzenia ceny węgla gatunków grubych (opalowego) zostały obniżone o 13 procent w stosunku do obowiązującego dotychczas cennika Polskiej Konwencji Węglowej, ceny zaś węgla przemysłowego zostały obniżone średnio o 7 procent. Przy zamawianiu węgla wyłącznie w wymiarach od 40—170 mm, zwanego potocznie kostką, kopalnie będą miały prawo doliczać 1,50 zł od każdej tony.

Niezależnie od powyższego cennik dotychczasowy zostaje obniżony dla Kresów Wschodnich o 30 proc, co w stosunku do nowego cennika wyniesie średnio dla Kresów Wschodnich 20 proc. zniżki. Nowy ten cennik wejdzie w życie z dniem ogłoszenia.

Wszelkie oficjalne, ustalone przez Polską Konwencję Węglową, rabaty dla nabywców winny być nadal stosowane do cen podanych powyżej.

Kontrolę nad wykonaniem rozporządzenia niniejszego wykonywa minister Przemysłu i Handlu.

Winni przekroczenia przepisów rozporządzenia niniejszego, ulegają ukaraniu na zasadzie art. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 kwietnia 1932 r. w sprawie regulowania obrotu węgla (Dziennik Ustaw Nr. 29, poz. 294). Artykuł ten przewiduje, że winny naruszenia rozporządzeń i zarządzeń, wydanych na podstawie dekretu, podlega karze grzywny do wysokości 3.000 zł, lub aresztu do trzech miesięcy, albo obu karom łącznie.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Targi i Wystawy.

Targi Poznańskie. Udział Anglii.

W czasie bytności delegacji przemysłu angielskiego w Warszawie, odbyło się w Izbie Przemysłowo - Handlowej zebranie pod przewodnictwem posła Minkowskiego, Prezesa Rady Traktatowej, poświęcone specjalnie Targom Poznańskim. Referat w języku angielskim wygłosił dyrektor Targów prof. Ropp.

Wynikiem dyskusji, jaka w następstwie referatu się rozwinęła, było przyrzeczenie dane przez przemysłowców angielskich, oddziałania na przemysły reprezentowane, by obesłały specjalną sekcję oficjalną Wielkiej Brytanji na Targach Poznańskich.

Przemysł angielski wystawi najrozmaitsze maszyny specjalne, obrabiarki do metali i drzewa, najrozmaitsze artykuły metalowe, wyroby elektrotechniczne i radio-techniczne, samochody, motocykle, rowery, akcesorja, wyroby gumowe, rozmaite wyroby chemiczne, wyroby tekstylne wełniane, bawełniane i ze sztucznego jedwabiu, artykuły ubraniowe oraz urządzenia biurowe.

Oficjalny udział Rumunji.

Posel Arciszewski w dniu 20 listopada br. wręczył Ministrowi Przemysłu i Handlu p. Costinescu zaproszenie do udziału oficjalnego Rumunji w Targach Poznańskich. P. Minister Costinescu zaproszenie przyjął, rozpytując o szczegóły udziału. Wobec tego należy uważać oficjalny rozszerzony udział Rumunji w wiosennych Targach Poznańskich za pewny.

Udział samochodów niemieckich.

Wobec zawarcia umowy handlowej z Niemcami, samochodowy przemysł niemiecki bardzo poważnie zainteresował się Targami Poznańskimi. Toczą się obecnie pertraktacje o zajęcie wspólnego stoiska na przestrzeni 1.500 m kw. przez kilkanaście firm niemieckich. Oprócz samochodów ciężarowych, osobowych i lekkich samochodów popularnych, będą wystawione motocykle, rowery, akcesorja, części do karoserji, części zapasowe, motory przyczepne do rowerów, do łódek motorowych i kajaków, instrumenty precyzyjne do samochodów oraz rozmaite narzędzia ręczne i mechaniczne do reparacji samochodów i ekwipowania garaży.

Przemysły: metalowy i elektrotechniczny biorą udział w Targach Poznańskich.

Zachodzi nieraz brak zrozumienia celów dla jakich istnieją Targi w odróżnieniu od Wystaw. Na targach przemysłowcy stykają się z kupcami, konkurując jakością towaru, cenami, i warunkami sprzedaży. Targi

PRZEMYSŁAWKA woda kolońska o znanej
dobroprawej jakości
Henryk Zak
Poznań

Poznańskie stanowią płaszczyznę walki konkurencyjnej polskiego przemysłu z wytwórczością 19 innych państw. Znamienne jest, że nieobecność pewnej gałęzi przemysłu krajowego na Targach powoduje natychmiast wzmożony import w tej dziedzinie.

Składną specjalne wystawy mają zadania oświatowe. Dla laika zewnętrzne firmy targów i wystaw są podobne, lecz w istocie stanowią one dwa biegunowo różne zjawiska gospodarcze, z których pierwsze ma znaczenie handlowe, a drugie dydaktyczne.

Wystawy, jakie się odbywają w Polsce nie ograniczają udziału przemysłu w Targach Poznańskich. To też przemysł metalowy i elektrotechniczny, doceniając ich znaczenie, zamierza obesłać zarówno Targi jak i Wystawę Przemysłu Metalowego na jesieni w Warszawie, uzyskując w tym celu daleko idące ułatwienia finansowe i rzeczowe dla przedsiębiorstw biorących udział w obydwóch imprezach.

Jest to ważne, szczególnie ze względu na największy dotychczas w Polsce udział zagranicy w przyszłych Targach Poznańskich. Nieobecność metalowego i elektrotechnicznego przemysłu polskiego naraziłaby przemysł krajowy przeto na nieobliczalne straty.

Olbrymi udział niemieckiego przemysłu metalowego w Targach Poznańskich.

Niemiecki przemysł metalowy i elektrotechniczny obesłały w niebywałych dotychczas rozmiarach Targi Poznańskie (26 kwietnia — 3 maja 1936). Ponieważ angielski przemysł maszynowy, drobny metalowy i elektrotechniczny również biorą poważny udział w Targach, przeto udziały te po raz pierwszy od r. 1928 będą znowu największym działem targowym. Koniecznym jest, by polski przemysł metalowy i elektrotechniczny gremjalnie wzięły udział w Targach, stwarzając przeciwwagę dla importu tych państw. Dotyczy to głównie obrabiarek, narzędzi, specjalnych metali, galanterji metalowej rozmaitego typu, okuć budowlanych, rozmaitych urządzeń reklamowych i do okien wystawowych, maszyn biurowych, a w dziedzinie elektrotechnicznej rozmaitych instrumentów, armatur, aparatów radiowych i części do aparatów radiowych, aparatów elektrycznych do domowego użytku, chłodzi, małych motorów oraz szeregu nowości z dziedziny reklamy świetlnej i ruchomej.

Wystawa Przemysłu Metalowego Przetwórczego w Warszawie 1936 r.

W sierpniu i wrześniu 1936 r. odbędzie się w Polsce po raz pierwszy Wystawa Przemysłu Metalowego Przetwórczego pod wysokim protektoratem Pana Prezydenta R. P., prof. Dr. Ignacego Mościckiego.

Wystawa obejmie dwa działy: 1) przemysłu metalowego przetwórczego z uwzględnieniem surowców i półfabrykatów, 2) przemysłu elektrotechnicznego i radiofonji.

W najbliższych numerach pisma podamy szereg szczegółów dotyczących samej wystawy, jak i udziału w niej.

Targi Brytyjskie.

W czasie od 17 do 28 lutego 1936 r. odbędą się w Londynie i Birmingham Targi Brytyjskie. W Londynie pomieszczone zostaną wszelkie gałęzie przemysłu,

poza działem inżynierji i wyrobów żelaznych, które znajdują miejsce w Birmingham.

Dla przybywających z zagranicy gości są przewidziane daleko idące zniżki.

Szczegółów dotyczących Targów można się dowiedzieć od najbliższego brytyjskiego urzędnika handlowego, dyplomatycznego lub konsularnego.

Różne.

Obniżenie komornego i zmiana ustawy o ochronie lokatorów.

Zapowiedziana przez Rząd akcja obniżki kosztów utrzymania, jako rekompensata dla świata pracy za zmniejszenie dochodów, spowodowane pociągnięciem najszerzych mas do świadczeń na rzecz Państwa — czy to w drodze wprowadzenia nowych podatków, czy to podwyższenia stawek podatkowych dotychczasowych — znalazła już częściowo wyraz w dekreście Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14. XI. 1935 r. w sprawie obniżenia komornego oraz zmiany ustawy o ochronie lokatorów dość daleko idące złagodzenia, stanowiące poniekąd próbę stopniowego znoszenia norm wyjątkowych w zakresie najmu lokali.

Obniżenie komornego wprowadzone zostało na okres 2-letni, odpowiadający ściśle okresowi, w którym ma być pobierany nadzwyczajny podatek od wynagrodzeń, tj. na okres 1. XII. 1935 — 30. XI. 1937. Obniżką objęte zostały w domach, podlegających ustawie o ochronie lokatorów, mieszkania do 5 pokojów włącznie oraz lokale, zajęte przez przedsiębiorstwa, które zaliczono na rok 1935 do przedsiębiorstw przemysłowych VII. i VIII. kat. lub przedsiębiorstw handlowych IV kat., a w domach, niepodlegających ustawie o ochronie lokatorów, należących do Skarbu Państwa, banków państwowych, samorządu terytorjalnego, zakładów ubezpieczeń społecznych i innych instytucji prawa publicznego — wszystkie lokale mieszkalne. Stopa obniżki wynosi dla mieszkań 3-izbowych (2 pokoje z kuchnią) i mniejszych — 15%, dla mieszkań większych oraz lokali przemysłowych i handlowych — 10%, przyczem, jeżeli chodzi o niepodlegające ochronie lokatorów domy zakładów ubezpieczeń społecznych, obniżka następuje w stosunku do komornego z grudnia 1934 roku. Ze zniżki nie korzystają w starych domach osoby, które zawarły pisemne umowy najmu (w myśl ustawy o ochronie lokatorów umowy takie są dopuszczalne tylko, jeżeli chodzi o mieszkania 5 pokojowe i większe oraz lokale przedsiębiorstw).

Wylączone od zniżki komornego są mieszkania w nowych domach, stanowiących własność osób prywatnych. Przeprowadzenie takiej zniżki w drodze aktu ustawodawczego wydaje się wręcz niemożliwym ze względu na wielką różnorodność umów najmu, rozpiętość czynszów, spowodowaną często rozpiętością kosztów budowy i eksploatacji itp. Niewątpliwie jednak dokonana zniżka komornego będzie miała wpływ na kształtowanie się czynszów w tych domach, zwłaszcza jeśli uda się przeprowadzić obniżenie opłat za mieszkania w spółdzielniach mieszkaniowych, który to problem jest narazie jeszcze otwarty.

Podstawowe przepisy dekretu, zmieniające ustawę o ochronie lokatorów — to wyłączenie spod ochrony mieszkań 6-pokojowych i większych oraz mieszkań

mniejszych, powstałych z przebudowy tych mieszkań, dalej — lokali przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych z wyjątkiem przedsiębiorstw, które na 1935 r. zaliczone zostały do przedsiębiorstw przemysłowych VII. i VIII. kat. lub przedsiębiorstw handlowych IV. kat., wreszcie — poczynając od 1 stycznia 1938 r. — wyłączone będą od ochrony lokatorów wszelkie lokale, opróżniane przez dotychczasowych lokatorów.

Licząc się z trudnościami, jakie mogłyby wyniknąć w związku z masowym wypowiedzianiem umów najmu lokali, zwolnionych od ochrony, dekret przewiduje, że obecne umowy mogą być wypowiedziane co do mieszkań — dopiero na dzień 30. VI. 1936 r., a co do lokali przemysłowych i handlowych — na dzień 30. IX. 1936 r.

Jako dalsze złagodzenie przepisów o ochronie lokatorów omawiany dekret wprowadza możliwość usunięcia lokatorów w wypadku zamierzonego przez właściciela domu zniesienia istniejącej budowli celem wybudowania nowego domu. Dotychczasowe przepisy w tym zakresie były praktycznie niewykonalne, gdyż przewidywały uciążliwą procedurę i niewspółmiernie wysokie odszkodowania dla lokatora, wnoszące kwotę 3-letniego komornego. Obecnie przewiduje się odszkodowanie w wysokości 6 miesięcznego komornego oraz tytułem zwrotu kosztów przeprowadzki — 1 miesięczne komorne. W wypadkach uzasadnionych celowością odpowiedniego zabudowania miasta, eksmisja lokatorów następuje na podstawie orzeczenia władzy administracyjnej. Przepisy te umożliwiają nareszcie burzenie ruder w śródmieściu i zastąpienie ich nowoczesnymi budowlami.

Pozatem omawiany dekret znosi urzędy rozjemcze do spraw najmu, przekazując wszelkie spory sądom, oraz utrzymuje na stałe moratorium mieszkaniowe dla bezrobotnych w mieszkaniach 1 i 2-pokojowych.

Poza przepisami o obniżeniu komornego w domach nowych, stanowiących własność Państwa i instytucyj prawa publicznego — dekret nie obowiązuje na terenie województwa śląskiego, gdyż sprawę ochrony lokatorów na tym obszarze normuje ustawa śląska z 1926 r. Odpowiednie normy zostaną jednak wprowadzone w tem województwie w najbliższym czasie w drodze ustawy śląskiej.

Wierzytelności hipoteczne.

Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1935 r. wprowadził zmianę ustawy z dnia 29 marca 1933 o ulgach w zakresie oprocentowania i terminów spłaty wierzytelności hipotecznych.

Na podstawie wspomnianego dekretu odsetki od wierzytelności hipotecznych istniejących w dniu wejścia w życie dekretu, choćby już zasądzone, należy za czas od dnia 1 kwietnia 1933 do dnia 30 listopada 1935 r. obniżyć do 6%, należne zaś za czas od 1 grudnia 1935 r. obniżyć do 5% w stosunku rocznym.

Odsetki ustawowe.

Dekret Prezydenta R. P. z dnia 3 grudnia 1935 r. wprowadza zmianę wysokości odsetek ustawowych. Wysokość ich wynosi odtąd 8% rocznie. Minister Skarbu otrzymał upoważnienie do przeprowadzenia zmian wysokości odsetek w drodze rozporządzeń.

Odsetki ustawowe przypadające za czas przed wejściem w życie dekretu, choćby zasądzone, obniżą się z mocy samego prawa do 8% rocznie.

Jeżeli z tytułu egzekucyjnego nie wynika wyraźnie, że obejmuje on odsetki umowne, odsetki mogą być egzekwowane tylko w wysokości obniżonych odsetek ustawowych.

Wątpliwości co do rodzaju i kwoty odsetek rozstrzyga na wniosek strony sąd w trybie wykładni wyroku.

Jeżeli dłużnik zapłacił odsetki ustawowe ponad stopę, określoną w dekrete niniejszym, a wierzyciel jeszcze nie został spłacony, dłużnik ma prawo zarachować nadpłacone odsetki na poczet tego długu, nie służy mu jednak roszczenie o zwrot tych odsetek.

Zmiana przepisów o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych.

Ministerstwo Skarbu opracowało projekt rozporządzenia, zmieniającego niektóre przepisy o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych. Rozporządzenie to ma przedewszystkiem na celu obniżenie opłat egzekucyjnych, pobieranych przy ściąganiu drobnych należności.

Pozatem rozporządzenie zmierza do zmniejszenia ilości tytułów wykonawczych, nadsyłanych urzędowi skarbowym przez wierzycieli nieskarbowych. W tym celu wspomniany projekt uprawnia wierzycieli do wysłania upomnień egzekucyjnych, co obecnie ciąży na urzędach skarbowych, postanawiając, że przed skierowaniem wniosku egzekucyjnego do urzędu skarbowego wierzyciel obowiązany będzie wysłać płatnikowi pisemnie upomnienie, z zagrożeniem wdrożenia egzekucji przez władzę egzekucyjną, jeżeli płatnik w terminie 9-ciu dni od doręczenia upomnienia nie uiszczy poszukiwanej należności. Wysyłanie upomnień przez wierzycieli niewątpliwie zmniejszy bardzo znacznie napływ tytułów wykonawczych do urzędów skarbowych.

Wreszcie projektowane rozporządzenie uzgadnia szereg przepisów z zakresu postępowania egzekucyjnego władz skarbowych z analogicznymi przepisami o sądowym postępowaniu egzekucyjnym dzięki czemu orzecznictwo sądowe, wydane w sprawach egzekucji sądowej, można będzie stosować przy wykładni takich samych przepisów o egzekucji skarbowej.

Premjowanie pojazdów mechanicznych.

W Dz. Ust. R. P. Nr. 88/1935 poz. 546 ogłoszony został dekret Prezydenta Rzplitej, ustalający zasady premjowania pojazdów mechanicznych.

Posiadaczom pojazdów mechanicznych, zarejestrowanych po wejściu w życie dekretu, którzy wykażą się zaświadczeniami władzy wojskowej, że pojazdy te odpowiadają specjalnym wymaganiom obrony Państwa, będą wypłacane — zgodnie z omawianym dekretem — premje ze Skarbu Państwa. Przepisy o wydawaniu zaświadczeń, wysokości premij i sposobie ich wypłacania ustali Minister Spraw Wojskowych.

Posiadaczom pojazdów mechanicznych, zarejestrowanych przed wejściem w życie tego dekretu, którzy do dnia 1. III. 1938 r. wykażą się zaświadczeniami władzy wojskowej, że pojazdy te odpowiadają specjalnym wymaganiom obrony Państwa — będą wypłacane premje z Państwowego Funduszu Drogowego do dn. 1. IV. 1938 r. Przepisy o wysokości tych premij ustalą Ministrowie: Komunikacji i Spraw Wojskowych — w porozumieniu z Ministrami: Skarbu oraz Przemysłu i Handlu.

Jednocześnie z wejściem w życie tego dekretu straciło moc obowiązującą rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 1932 r., które wprowadziło premjowanie samochodów krajowej produkcji z Państwowego Funduszu Drogowego. Premje te wynosiły 60% normalnej opłaty, przewidzianej w ustawie z 1931 r. o Państwowym Funduszu Drogowym.

Omawiany dekret ma na celu stopniowe zniesienie premjowania pojazdów mechanicznych z Państwowego Funduszu Drogowego z jednoczesnym wprowadzeniem premjowania ze Skarbu Państwa wszystkich samochodów, które odpowiadają specjalnym wymaganiom obrony państwa.

Kartele.

Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 listopada 1935 (Dz. U. R. P. Nr. 86 poz. 529) przyniósł nowelizację ustawy o kartelach z r. 1933. Zmiany idą po linii zwiększenia władzy Ministra Przemysłu i Handlu i ułatwienia procedury związanej z decyzjami, co do działalności karteli.

Według dotychczasowego brzmienia ustawy rozwiązanie całkowite lub częściowe karteli należało do kompetencji Sądu Kartelowego, który rozstrzygał na wniosek Ministra Przemysłu i Handlu. Obecnie jurysdykcję w tej dziedzinie oddano Ministrowi. Orzeczenie Ministra staje się prawomocne, jeżeli w ciągu dni 14 od jego doręczenia żaden z uczestników umowy, uchwały lub postanowienia, objętego orzeczeniem nie wystąpi z wnioskiem do Sądu Kartelowego o uchylenie orzeczenia. Kary za wykonywanie umów kartelowych mimo ich nieważności zostały znacznie obostrzone przez możliwość zastosowania kary aresztu do 2 lat. Dekret wszedł w życie z dniem ogłoszenia.

Jak wykazuje statystyka w dniu 1. I. 1935 istniało w Polsce 216 karteli, a ponadto działało na terenie kraju ponad sto karteli międzynarodowych, w których uczestniczyły fabryki polskie.

Bezpośrednio po wydaniu dekretu Prezydenta R. P. z 27 listopada kilkadziesiąt karteli zostało, z rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu, rozwiązanych.

Co drugi los wygrywa. Cena losu 50 groszy.

Dochód z loterii przeznaczony jest na wzmożenie akcji propagandowej Związku Obrony Przemysłu Polskiego.

Główne wygrane: rower marki „Kastor“, książeczka oszczędnościowa K. K. O. m. Poznania z wkładem 50 złotych, płaszcz damski firmy „Dom Konfekcyjny“, leżak ogrodowy firmy „Matra“, kasety farb olejnych firmy Iskra i Karmiński Kraków, serwisy porcelanowe firmy „Ćmielów“ w Chodzieży i firmy Giesche Katowice, opony i dętki rowerowe — firmy Stomil oraz tysiące innych cennych przedmiotów, jak szynki, kielbasy, mąka, cukier, cukierki, konserwy, mydła toaletowe, wody kolońskie, perfumy, materiały na ubrania itp.

Lokal loterii mieści się przy ul. 27 Grudnia 2. Loterja potrwa do 24 grudnia br.

Komunikat Izby Przem.-Handl. w Poznaniu.

Izba podaje do wiadomości, że według otrzymanych z niemieckiego Konsulatu Generalnego w Poznaniu informacji, przedstawiciele, mający zamiar przyjąć zastępstwa firm niemieckich na Targach Poznańskich w r. 1936, winni złożyć zgłoszenia bezpośrednio najpóźniej do dnia 15 stycznia 1936 r. pod adresem p. dypl. inż. Herman Lutz, Berlin-Wilmersdorf, Wilmersdorf, Wilhelmsau 4.

Spóźnione podania nie będą uwzględnione.

Układ Handlowy z Niemcami.

Zawarty układ handlowy z Rzeszą Niemiecką doprowadzi niewątpliwie do rozwoju stosunków gospodarczych pomiędzy Polską a Niemcami. W związku z tem należy liczyć się z ożywieniem obustronnych obrotów towarowych.

Celem zapewnienia zainteresowanym sprawnego i korzystnego wykonania transportów, przeznaczonych do Niemiec lub z Niemiec do Polski firma C. Hartwig zorganizowała przy swym oddziale w Poznaniu specjalny

DZIAŁ INFORMACYJNY,

który w zakresie celnictwa, taryf kolejowych i rzecznych oraz ogólnych warunków transportowych udzielać będzie na życzenie bezpłatnych informacji.

Zwracamy na ten dział informacyjny firmy C. Hartwig uwagę P. T. Członków.

Komunikaty.

Loterja Fantowa Związku Obrony Przemysłu Polskiego

Na podstawie zezwolenia Generalnej Dyrekcji Loterii Państwowej zorganizował Związek Obrony Przemysłu Polskiego Wielką Loterję Fantową.

H. CEGIELSKI, ^{Sp.} _{Akc.} POZNAŃ

Adres telegr. „HACEGIELSKI“

Telefon 70-56

Produkuje w swoich zakładach:

Parowozy i wagony kolejowe.

Kotły parowe do największych wymiarów, najwyższych ciśnień i przegrzewu pary.

Ekonomizery patent „STIERLE“.

Rusztzy mechaniczne.

Aparaty dla przemysłu chemicznego.

Kompletne instalacje dla cukrowni, gorzelnii, syropiarni.

Lokomobile parowe.

Zbiorniki do gazów i płynów.

Wieże antenowe. — **Urządzenia transportowe.**

Specjalne wyroby mechaniczne precyzyjne.

Odlewy żeliwne, stalowe i z brązu.

Urządzenia chłodnicze dla drobnego przemysłu.

Narzędzia wszelkiego rodzaju.

Maszyny rolnicze.

Kosztorysy bezpłatnie na żądanie.

*Dość tych
naśladownictw...*

Wolę pozostać przy oryginalnym
Kremie NIVEA.

Ludzie doświadczeni wiedzą, że
Kremu NIVEA niczem zastąpić
nie można, gdyż tylko NIVEA
zawiera Euceryt i dlatego ta nad-
zwyczajna skuteczność.

Krem NIVEA zł 0,40 do 2,60.

Olejek NIVEA zł 1,00 do 3,50.

PEBECO Spółka Akcyjna w Poznaniu

Polecam na Święta!

Wyborny sos pomidorowy TOMATO-KETCHUP
Musztardę, Soki owocowe, **Ogórki** sterylizowane **w puszkach**, Grzyby marynowane

Wszędzie do nabycia

WINCENTY PAETZ

Telefon 24-38 **POZNAŃ** ul. Mostowa 11
Zakłady Przemysłowe Przetworów Żywnościowych
Ocet naturalny - Musztarda - Konserwy - Soki owocowe

ZAGŁOBA z pojedyńkiem rycerzy
B. Kasprowicza

SOPLICA i JARZĘBIAK
B. Kasprowicza

**Wielkopolska Spółka Dzierżawna
Koncernu Dr. Roman May**

Spółka z ograniczoną poręką

Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna

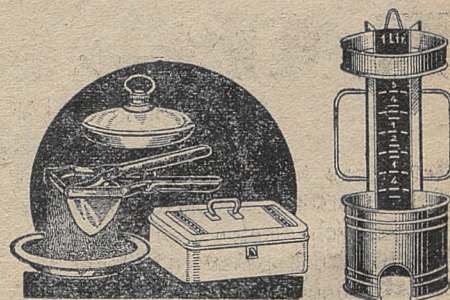
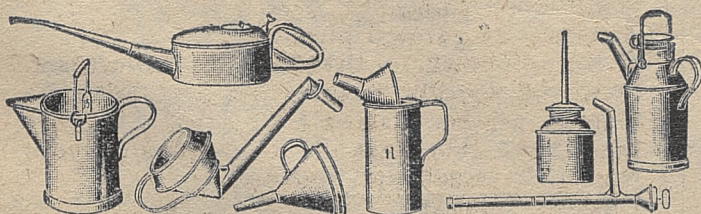
„BLASK“

Poznań, Plac Nowomiejski 4

Poleca znane z jakości i wydajności
mydła i proszki do prania „BLASK“
mydła szare „BLASK“
mydła toaletowe „BLASK“
emalje i lakiery „BLASK“
niezrównane mydło benzolowe
„BLASKOLIN“

Swój do Swego po Swoje! To hasło dnia!

„Este-Ra” właściciel Stefan Radajewski
Fabryka Wyrobów Blaszanych i Lodowni
w Poznaniu, ul. Warszawska 37. — Telefon 31-49

Poleca różne wyroby blaszane, sprzęty kuchenne,
gospodarcze, techniczne, sanitarne, oraz lodownie
pokojowe i dla przemysłu.

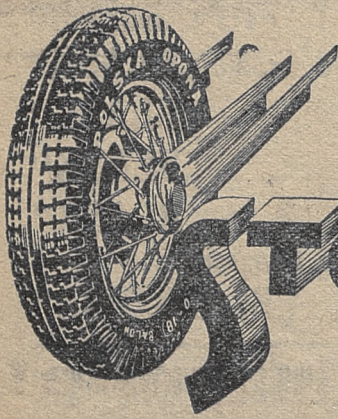
Cegielnia Parowa WITASZYCE

stacja, poczta i telegr.: Witaszyce

dostarcza na dogodnych warunkach:

**dachówki (karpówki), dreny od „1 1/2 do 9”,
cegłę maszynową, tonówkę,
dziurawkę, sufitówkę
i komlnówkę**

Produkcja łączna 12.000.000 r.

Polska opona

STOMIL

to jedyny skuteczny środek przeciwko zarzucaniu

igły gramofonowe

Centra

to precyzyjna praca